

kaj iztlači iz sebe, je govna vsa terda, tiši ga, in komaj jo iztiši. Nos je suh in vroč, očesi kalni, rudeči, prekasti, ostekljeni. Laja malo in še to hré-pasto, v kolo vertaglávi, in se hlastá in šavsá po répu. Gospodár mu nič kaj ni mar; če se mu znabiti kterikrat zjasni glava in se mervico zvé, ga pogleda, se mu dobrika in perkupuje, ali ta doba je nar bolj nevarna, takrat ga nar rajši ugrizne. Kmalo pa se spét ne zvé, in gospodár naj ga še takó kliče, vtakne se mu v kót. Nič več ne spi, le dremlje z odpertima očesama, in se straši dremaje. Léta za muhami in metulji, hapa po njih, popada kuretno in drugo perutnino. Liže si gobec, ploská z jezikam, se krémži in viha sgorni znábel, čista voda se mu cedi iz gobca; popréčava z očesama po strani, ječí in cvili; skernoben je drugim psam, igra z njimi, pa jih naglo popade. Zadnjič mu je gospodár neznan, ne mara, ne čisla ga več.

Nar strupeniši stekljína pa je taka le: Pes je zmiram plašnejši, nepokojniši, očesi mu po divje stermite, okrog čelusti in oči otéka; jezik je rudeč, vnét, ali pa svinčenast, se mu zatrepetáva, visi iz gobca, vedno zijá. Hodi, tava, glavo obéša, se opotéka, pada ob tla, pa se spet pobéra. Ne laja, zarenčiva, zarohniva; ogluši, zavman ga kličeš; če pa še kaj sliši, ti bo le glavo po strani troho zavil. Beží in bojí se včasih, pa (dobro si v glavo vtisnite!) ne vselej vode, mokriga, in vsiga svetliga. Malo jih je, de bi vodo pili, pa so vunder, ki se jim ne merzi, in ki jo radi hlastajo. — Zdaj se pes nič več ne vléze; tava, gléda in préka po strani s pobitim križem, s potepenim répam med stégni. Hujša in tanjša se. Konec pa je skorej vsa-ciga drugačen: so ki jih kóle, grize, ki divjajo in razgrajajo pred smertjo; so pa tudi, ki jo práv mirno sklénejo. Večidel steklim psam svinčenast jezik visi iz góbca, in nekterim péne tečejo, in solzé derejo, in dlaka se jim šetíni; psi mu beže, on pa omedleva, péša, tava, opotéka se, in božjast ga zlomi. Ne preživi vsak vseh teh stópinj, mar-sikteri doide po tihi stekljíni, ki se mu malo pozná; pa vsaciga naposled hudo suče, vsak poječava, tuli, je božjasten, in grize krog sebe, če le še zamore čeljust gibati in grizti.

(Dalje sledi.)

Tečne drobtinice za živinorejo,

ali

dober svét mladim živinorednikom.

(Konec.)

8.

Ali je dobro, če živina v hlevu na drenji ali tesnim prostoru stoji?

Ni dobro, ampak škodljivo je. Goveja živina, ki prežvekuje, rada ena drugo liže, in lahko se zgodi, de se ojstriga jezika dlake primejo, ktere s slino v želodec pridejo, v njem obleže in ga opéšajo, de, kakor je treba, piče prekuhati ne more, od kodar veliko bolezin izvira. Boljši in zdravši je, ako se živina narazin postavi, takó, de ena druge lahko ne doseže.

Ako je živina v tesnih hlevih in v drenji, se naredí huda sopárca tudi, ktera čezdalje bolj zrak v hlevu ostrupí, kar je za živino kaj škodljiva reč. Srednja gorkota živini nar boljši tekne.

9.

Na kaj je per goveji živini posebno skerb treba iméti?

Na snago. Snažnost živine je pol reje. Nastil in česalo bosta več ko kerma zdala. — Ta

stari pregovor naj bi si vsak živinorednik na hlevne vrata z debelimi čerkami zarisal, de bi ga vselej zagledal, kader v hlev gré. Živinoredniki, imejte živinčeta v čednih hlevih. Izkidajte večkrat gnoj; sopárca gnojniga kupa čezdalje bolj zrak v hlevu ostrupí. Nastiljajte vsaki dan s suho steljo, de živina v gnojnici stala ne bo. Če vreme perpuští, izženíte živino za nekoliko časa na zdrav zrak. Dajte ji čiste pijače. Zračni, suhi hlevi živinčetu zdravje ohranijo, in tudi pomagajo, de se živina bolj redí. Nesnaga, blato, pajčina, gnojnica, prah, prevelika sopárca v hlevih so gotovi vzroki raznih živinskih bolezin, ktere bi se bile lože dale odverniti, kakor ozdraviti.

10.

Ali je treba tudi govejo živino česati?

Ne kimajte z glavami, ako vam rečem, de je potrebno, zdravo in koristno večkrat kravo, tele in vola počesati, in ga prahú, blata in gnoja rešiti, kteriga se lahko v nečednih hlevih takó nabere, de je živini k veliki težavi, nadlegi in bolehnosti. Ako se koža ne snaži, ostane blato in pot na nji, se zamašijo dihavne luknjice, živina se slabo redí, garje in uši dobí, hira in zbolí. Kader po stegnih blato stoji, ali de je živina vmazana in nesnažna, je jo gerdo viditi, in ji to tudi škodje. Oderg-nite blato s česalam ali štrigelnam ali pa saj s slamo; bo bolj živa, in se bo bolj redila.

H koncu rečem še: bodite pa tudi miloserčni do živine! Ne preobložíte je čez moč s pretežko vožnjo. Dajte ji čas, de se spočije. Nepretépajte je; tudi živina ima svoje občutke, in bolečine takó kakor človek občuti. Odpodíte od hiše zanikerne, neusmiljene hlapce, pastirje in pastarice, kteri ubogo živino brez usmiljenja pretépajo, v nemar pušajo, čez moč naganjajo, ki ji potrebniža živeža in pijače ne pervošijo, in jo v hlevu v vedni nesnagi stati pusté. Taki gerduni vam s svojo terdoserčnostjo več škode kakor dobička storé, in živina se jih že od deleč bojí.

Ako vam živina zbolí, imejte poterpljenje ž njo, naj vas ginejo tudi bolečine uboge živine; pridite ji torej za časa na pomoč.

Tudi živina je božja stvar, in za nas velik božji dar, kmetovo pa nar večí bogastvo; torej je neusmiljeno ravnanje z živino práv nespametno in škodljivo.

Globoko si v serca vtisnite lep izrek, ki pravi:

Če brez potrebe mučil si žival,

Pred Bogam tud odgovor boš dajal.

K . . .

Nar boljši jeklene peresa za kočije.

V Graškim obertniskim časopisu (Industrie-Blatt Nr. 31) beremo veliko hvalo, ki jo Graški kovaški mojster Jožef Weindorfer fužinarju F. Pezendorferju (Gewerksinhaber in Rottenmann) zavoljo posebno dobrih jeklenih perés za kočije in vozove sploh, daje, rekoč: „Pezendorferjevo blagó prekosí vsako drugo te sorte in se tudi angležke robe ne vstraši.“

Velki zbor

c. k. Ljubljanske kmetijske družbe 20. dan veliciga travna.

Pretečeni četrtek je bil za kmetijsko in obertnisko družbo v Ljubljani takó vesel dan, de smo ga z zlatimi čerkami v zgodovinske bukve naše družbe zapisali. Preljubi oče teh dveh družb, ki ste kakor dve sestri v prijazni zavezi, naš svitli nadvojvoda Janez, so letašnji